

מקור המאמר בזהר פרשת יתרו דף פח ע"ב

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, בְּסֵעוּדָה
הַשְּׁנִיָּה כְּתוּב אִז תִּתְעַנֵּג עַל
ה'. עַל ה' וְדָאִי. שְׁאוּתָה
שָׁעָה נִגְלָה הַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ,
וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְהַשְּׁלֵמוֹת וְהַחֲדוּדָה שֶׁל
הַעֲתִיק אָנוּ עוֹשִׂים, וְזוּהִי
סֵעוּדָתוֹ וְדָאִי.

בְּסֵעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל
שַׁבָּת כְּתוּב וְהֵאֱכַלְתִּיךָ נַחֲלַת
יַעֲקֹב אָבִיךָ. זוּהִי הַסֵּעוּדָה
שֶׁל זַעִיר אֲנִפִּין שֶׁהוּא
בְּשְׁלֵמוֹת. וְכָל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
מֵאוּתָה שְׁלֵמוֹת מִתְּבָרְכִים.
וְצָרִיךְ אָדָם לְשִׂמְחָה בְּסֵעוּדָתוֹ
וְלִהְיוֹת הַסֵּעוּדוֹת הַלְלוֹ,
שֶׁהֵן סֵעוּדוֹת הָאֱמוּנָה
הַשְּׁלֵמָה שֶׁל זֶרַע קְדוֹשׁ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאֱמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה
הִיא שְׁלֵמָה וְלֹא שֶׁל עַמִּים
עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים
וּמְזֻלוֹת. וּמִשּׁוּם כֵּן אָמַר,
(שְׁמוֹת ל"א) בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

בֹּא וּרְאֵה, בְּסֵעוּדוֹת הַלְלוֹ
נוֹדְעִים יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵי הַמְּלָךְ וְשֶׁהֵם מֵהֵיכַל הַמְּלָךְ וְשֶׁהֵם בְּנֵי הָאֱמוּנָה, וּמִי שֶׁפּוֹגֵם סֵעוּדָה
אֶחָת מֵהֶם, מֵרְאֵה פָּגַם לְמַעַלָּה, וּמֵרְאֵה אֶת עֲצָמוֹ שֶׁאֵינוֹ מִבְּנֵי הַמְּלָךְ הָעֲלִיּוֹן, שֶׁאֵינוֹ מִבְּנֵי

בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בְּסֵעוּדָתָא תְּנִינָא, כְּתִיב (ישעיה נח)
אִז תִּתְעַנֵּג עַל יי'. עַל יי' וְדָאִי. דִּהְיָה
שְׁעָתָא אֲתַגְלִיא עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, וְכִלְהוּ עֲלָמִין
בְּחֲדוּוֹתָא, וְשְׁלִימוּ וְחֲדוּוֹתָא דְעֲתִיקָא עַבְדִּינּוּ,
וּסֵעוּדָתָא דִּילֵיהּ הוּא וְדָאִי.

בְּסֵעוּדָתָא תְּלִיתָאָה דְשַׁבְּתָא, כְּתִיב וְהֵאֱכַלְתִּיךָ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. דָּא הִיא סֵעוּדָתָא
דְזַעִיר אֲפִין, דִּהְיָו בְּשְׁלִימוֹתָא. וְכִלְהוּ שִׁיתָא יוֹמִין,
מֵהֵהוּא שְׁלִימוּ מִתְּבָרְכִין. וּבְעֵי בַר נָשׁ לְמַחְדֵי
בְּסֵעוּדָתֵיהּ, וְלֹא שְׁלֵמָא אֱלִין סֵעוּדָתִי, דְאֵינוֹן
סֵעוּדָתִי מֵהֵימְנוּתָא שְׁלִימָתָא, דְזֶרַעַא קַדִּישָׁא
דְיִשְׂרָאֵל, דִּי מֵהֵימְנוּתָא עֲלָאָה, דִּהֵא דִּילְהוֹן הִיא,
וְלֹא דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת. וּבְגִינֵי
כֵּן אָמַר, (שְׁמוֹת ל"א) בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

תָּא חֲזִי, בְּסֵעוּדָתִי אֱלִין, אֲשֶׁתְּמוּדְעוֹן יִשְׂרָאֵל,
דְאֵינוֹן בְּנֵי מַלְכָּא. דְאֵינוֹן מֵהֵיכַל
דְּמַלְכָּא, דְאֵינוֹן בְּנֵי מֵהֵימְנוּתָא, וּמֵאֵן דְּפָגִים
חַד סֵעוּדָתָא מִנֵּיהוּ, אַחֲזִי פְגִימוֹתָא לְעִילָא,

וְשֶׁהֵם מֵהֵיכַל הַמְּלָךְ וְשֶׁהֵם בְּנֵי הָאֱמוּנָה, וּמִי שֶׁפּוֹגֵם סֵעוּדָה
אֶחָת מֵהֶם, מֵרְאֵה אֶת עֲצָמוֹ שֶׁאֵינוֹ מִבְּנֵי הַמְּלָךְ הָעֲלִיּוֹן, שֶׁאֵינוֹ מִבְּנֵי

היכל המלך, ושאינו מזרע
קדוש של ישראל, ונותנים
עליו חמר של שלשה דברים
- דין הגיהנם וכו'.

ובא ראה, בכל שאר
הזמנים והחגים צריך אדם
לשמח ולשמח את העניים,
ואם הוא שמח לבדו ולא
נותן לעניים - ענשו רב,
שהרי לבדו שמח, ולא נותן
שמחה לאחר. עליו כתוב
(מלאכי ב) וזריתי פֶּרֶשׁ עַל
פְּנֵיכֶם פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. ואם הוא
שמח בשבת, אף על גב
שלא נותן לאחר - לא
נותנים עליו ענש כבשאר
הזמנים והחגים, שכתוב
פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. אמר פֶּרֶשׁ
חֲגִיכֶם, ולא פֶּרֶשׁ שַׁבְּתֵיכֶם.
וכתוב (ישעיה א) חֲדָשִׁיכֶם
ומועדיכם שנאה נפשי. ואלו
שבת לא אמר.

ומשום כך כתוב ביני ובין
בני ישראל. ומשום שכל
האמונה נמצאת בשבת,
נותנים לאדם נשמה אחרת,
נשמה עליונה, נשמה שכל
השלמות בה, כדגמת העולם

הבא. ומשום כך נקראת שבת. מה זה שבת? שם של הקדוש ברוך הוא, שם שהוא שלם
מכל צדדיו.

ואחזי גרמיה דלאו מבני מלכא עלאה הוא,
דלאו מבני היכלא דמלכא הוא דלאו מזרעא
קדישא דישראל הוא. ויהבין עליה חומרא
דתלת מלין, דינא דגיהנם וגו'.

ותא חזי, בכלהו שאר זמנין וחגיגין, פְּעִי בַר נֶשׁ
לְחַדִּי, וּלְמַחְדֵי לְמַסְכְּנֵי. ואי הוא חדי
בלחודוי, ולא יהיב לְמַסְכְּנֵי, עוֹנְשִׁיהּ סְגִי, דְהָא
בלחודוי חדי, ולא יהיב חדו לאחרא. עליה כתיב,
(מלאכי ב) וזריתי פֶּרֶשׁ עַל פְּנֵיכֶם פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. ואי
איהו בשבתא חדי, אף על גב דלא יהיב לאחרא,
לא יהבין עליה עוֹנְשִׁא, כְּשֵׁאר זְמַנִּין וְחַגִּין, דְכְּתִיב
פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם קָאֵמַר, וְלֹא פֶּרֶשׁ
שַׁבְּתֵיכֶם. וְכְתִיב (ישעיה א) חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שְׁנֹאֵה
נַפְשִׁי. וְאֵלֹו שַׁבְּתָא לֹא קָאֵמַר.

ובגניי כך כתיב, ביני ובין בני ישראל. ומשום
דכל מהימנותא אשתכח בשבתא, יהבין
ליה לבר נש נשמתא אחרא, נשמתא עלאה,
נשמתא דכל שלימו בה, כדווגמא דעלמא דאתי.
ובגניי כך אקרי שבת. מהו שבת. שמא דקודשא
ברוך הוא. שמא דאיהו שלים מכל סטרוי.

אמר רבי יוסי, ודאי כף הוא. אוי לאדם שלא משלים את שמחה המלך הקדוש. ומהי שמחתו? אלו שלש הסעודות של האמונה, סעודות שאברהם יצחק ויעקב כלולים בהם, וכלם שמחה על שמחה, אמונה שלמה מכל צדדיו.

אמר רבי יוסי, ודאי כף הוא. ווי ליה לבר נש, דלא אשלים חדוותא דמלכא קדישא. ומאן חדוותא דיליה. אלין תלת סעודתי מהימנותא. סעודתי דאברהם יצחק ויעקב כלילן בהו. וכלהו חדו על חדו מהימנותא שלימותא, מכל סטרוי.

שנינו, ביום הזה מתעטרים האבות, וכל הבנים יונקים, מה שאין פן בכל שאר החגים והזמנים. ביום הזה רשעי הגיהנם נחים. ביום הזה כל הדינים נכפים ולא מתעוררים בעולם. ביום הזה התורה מתעטרת בעטרות שלמות.

תאנא, בהדין יומא מתעטרן אבהו, וכל בניו ינקין, מה דלאו הכי בכל שאר חגין וזמנין. בהדין יומא, חייביא דגיהנם גייחין. בהדין יומא, כל דינין אתכפיין, ולא מתערין בעלמא. בהדין יומא אורייתא מתעטרא בעטרין שלימין. ביום הזה כל הדינים נכפים ולא מתעוררים בעולם. ביום הזה התורה מתעטרת בעטרות שלמות.

ספר אור הזהר (עמוד 421)

טו) העוסק בחכמת האמת בשבועות רואה סימן יפה בלמודו.

(רבינו חיים פאלאני וכותו יגן עלינו אמן, מועד לכל חי סימן ח' אות י"ב)

טז) מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל, וכל אותיות הוי"ה זוכים לשמרו לעולם מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל. מי שיש בידו מקרא מאות ה' אחרונה שבשם נשלח לו מלאך לשמרו, ואם יש בידו משנה ותלמוד עם המקרא נזקקין לו ב' אותיות אחרונות ו"ה משם הוי"ה לשלח לו ב' מלאכים לשמרו, ואם יש בידו מקרא, משנה, תלמוד, אנדה, וסתרי תורה וספר יצירה, ואינו שלם בחכמת הקבלה, נקרא חכם ונבון, ואינו נקרא משכיל. וכל השם המיוחד רבו ככלו זקוק לשמרו, ומי שהוא שלם בכל הדברים הנזכרים, כל אותיות הוי"ה זוכים לשמרו לעולם.

(חסד לאברהם לרבינו אברהם אזולאי וכותו יגן עלינו אמן, עין הקורא נהר י"ג)

יז) דוקא בעת הזאת שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמד ומחו ולבו אטומים ולא יכול לבון כלל מה שלומד, אף על פי כן יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הזהר

עקר גדול להתגבר מאד בכח ללמד דוקא בעת הזאת, שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמד רק החמר מקררו בעצלות ובכבודות וכו', אפלו שמחו ולבו אטומים ולא יכול לבון כלל מה שלומד, אף על פי כן יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הגמרא, משניות, מדרש וזהר. (מנחת עני' אות כ"ה)

יח) כל אדם מישראל מחיב בהחלט ללמד חכמת הקבלה – ואם לא למד חכמת הקבלה, הוא מחיב להתגלגל ולבוא עוד פעם בעולם הזה

הנה נודע מפי סופרים ופי ספרים אשר למוד חכמת הקבלה הוא מחיב בהחלט לכל אדם מישראל, ולו למד אדם כל התורה כלה, ובקי בש"ס ופוסקים בעל פה, גם ממלא במדות ובמעשים טובים יותר מכל בני דורו ולא למד חכמת הקבלה, הוא מחיב להתגלגל ולבוא עוד פעם בעולם הזה כדי ללמוד רזי תורה וחכמת האמת, שזהו מובא בכמה מקומות במדרשי חכמינו זכרונם לברכה. והוא חיוב גמור בהחלט על כל אדם מישראל, ללמד ולהבין רזין דאורייתא וכל דרכי השפעותיו יתברך לתחתונים, שהם עקר חכמת האמת ושכר הנשמות לעתיד לבוא.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, הקדמה לספר פי חכם)